

УДК 364.4-053.6:316.624.3

Сальнікова Н.С.¹

Кузьмін В.В.²

¹ студ. гр. СНЗ-219 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. соц. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ СЕРЕД ЛЮДЕЙ ІЗ РИЗИКОВАНОЮ СЕКСУАЛЬНОЮ ПОВЕДІНКОЮ В ОНЛАЙН ТА ОФФЛАЙН ФОРМАТІ

Соціальна робота має безліч аспектів, молодь та дорослі – дві зовсім різні типи аудиторії, робота з ними може суттєво відрізнятись. Звичайно, набагато легше вести профілактичну роботу з запобігання проблеми, аніж долати існуючу проблему. Тому так важливо проводити профілактичну діяльність серед дітей та молоді, інформувати про можливі ситуації в житті та розповідати, як поводитись в тій чи іншій ситуації.

Коли дитина знає, що існує декілька алгоритмів запобігання негативної ситуації або виходу з неї, їй простіше оптимально діяти. З дорослими ситуація може бути складнішою, оскільки коли людина має певні попередження, негативний досвід, стійкі переконання, доведені до стану рефлексів, необхідна комплексна робота декількох фахівців, за можливості, з залученням членів родини та близьких.

Величезні негативні наслідки несе в собі інформація з фільмів, мережі інтернет, що не завжди проходить цензуру та пропагує різні форми жорстокості, найгірше, що такі матеріали існують у відкритому доступі та скористатися нею може кожна людина. Агресія в соціальних мережах,

тролінг, інтернет-знайомства, що доступні кожному, які можуть привести до негативних наслідків для обох сторін, оскільки джерелом агресії може бути будь-яка сторона, групи в соціальних мережах за типом «Синього кита» – це страшні реалії сьогодення. Мозок дитини або молодшої людини не завжди адекватно сприймає отриману інформацію та реагує відповідно. Агресія може бути прямою чи завуальованою, фізичною або психологічною, так чи інакше, прояви її можуть мати страшні наслідки.

Однією з ефективних форм профілактики соціально зумовлених захворювань є проведення тренінгових занять. Слово «тренінг» у перекладі з англійської означає «вправа». На тренінгу організовується спеціальна взаємодія між членами групи, яка дає змогу розвивати й коригувати особливості особистості, набувати знань, умінь і навичок у процесі спілкування й усвідомлення кожним членом тренінгової групи своїх почуттів і дій. Тренінгові заняття профілактичної спрямованості містять у собі так званий емоційний компонент. Він охоплює прояснення цінностей і прийняття рішення. Прояснення цінностей включає в себе самопізнання, вироблення життєвих цінностей і визначення шляхів їх реалізації. Ці заняття розкривають стратегію, що дає змогу робити вибір у житті та застосовувати цю техніку конкретно до ситуацій з алкоголем і різними наркотиками. Головна мета проведення тренінгів полягає в тому, що люди повинні усвідомити свої почуття з приводу наркотиків, алкогольних речовин, проявів агресії, виробити своє ставлення до них для того, щоб у ситуаціях, пов'язаних із ними, поводитися відповідно до справжніх людських цінностей, наркотик, коли вона виходить від односторонності.

Організаційно-комунікативна функція – соціальний педагог сприяє залученню добровільних помічників до соціально-педагогічної роботи, ділових та особистісних контактів, до спільної праці та відпочинку, зосереджує інформацію та налагоджує взаємодію між різними соціальними інституціями в їхній роботі з клієнтом.

Охоронно-захисна функція – соціальний педагог використовує наявний арсенал правових норм для захисту прав та інтересів клієнтів, сприяє застосуванню заходів державного примусу та реалізації юридичної відповідальності щодо осіб, які допускають прямі або опосередковані протиправні впливи на підопічних соціального педагога.

Для дітей і підлітків привабливими є дискусійні форми занять, коли можна посперечатися з односторонніми і педагогом, усе піддати сумніву, наводячи свої аргументи, відстояти власну точку зору. Однією з таких форм організації профілактики соціально зумовлених захворювань є проведення ток-шоу. Ток-шоу дає змогу включити в дискусію велику кількість людей. Така форма роботи має свої переваги:

– обговорюються проблеми, що хвилюють неповнолітніх, у привабливій і досить відомій для них формі;

– аудиторія ділиться на групи, які відстоюють або дотримуються різних точок зору;

– ведучі (підлітки, а не соціальний педагог) концентрують обговорення на предметі спору, нагадуючи про правила ведення дискусії та про необхідність поважати одне одного;

– думка дорослого не нав'язується дітям і підліткам, вони вільні у своєму моральному виборі, і навіть якщо вони його не зроблять під час диспуту, дискусія наштовхне їх на роздуми, на пошук істини.

Ситуації морального вибору можуть бути такими:

– розповідь людини в масці;

– фрагмент кіно- або відеофільму;

– ситуація, цитована з книги чи газетної статті;

– ситуація, придумана або реальна з життя учнів, розказана в аудиторії;

– інсценування ситуації;

– проблеми (ситуації), записані кожним учнем на окремих картках, одну із ситуацій обирають для обговорення, або обирають проблему, яку найчастіше називають підлітки.

Однією з традиційних форм профілактичної роботи з неповнолітніми є організація круглого столу, коли до освітнього закладу запрошують фахівців – психологів, наркологів тощо. Ця форма роботи пройде найефективніше, якщо напередодні учні сформулюють питання, що їх цікавлять, братимуть активну участь у бесіді, а соціальні педагоги заздалегідь проведуть опитування думок неповнолітніх щодо обговорюваних питань. Формування критичного мислення у молодого покоління дуже важливе, оскільки дає змогу самостійно аналізувати ситуацію, всі її аспекти, складності, шляхи подолання та наслідки, зробити вірний крок в своїй особистій ситуації на основі отриманого теоретичного досвіду.